

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИКАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТУТУ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Івано-Франківський фаховий коледж
Циклова комісія професійної та практичної підготовки
спеціальність «Готельно-ресторанна справа»

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕТИКА Й ЕСТЕТИКА

Рівень освіти – фахова передвища освіта

Освітня програма Готельно-ресторанна справа

Спеціальність 241 Готельно-ресторанна справа

Галузь знань 24 Сфера обслуговування

Затверджено на засіданні циклової комісії
професійної та практичної підготовки
Протокол № __ від “__” _____ 20__ р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Етика й естетика
Викладач (і)	Данильчик Петро Васильович
Контактний телефон викладача	+380961268919
E-mail викладача	petro.danylchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	кредити 3 ЄКТС, 90год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	-

2. Анотація до навчальної дисципліни

Програма «Етика й Естетика» передбачає вивчення основних етичних та естетичних понять; ознайомленні із основними теоріями та проблемами сучасної світової та вітчизняної етичної та естетичної думки, їх історії, з розмаїттям підходів, методологій, теоретичних побудов. Етика тут постає як теорія, що розглядає розгортання практичної діяльності людини, її ставлення до суспільства і до інших, норма моралі тощо. Естетика репрезентує вивчення емоційно-почуттєвого, духовно-ціннісного та художнього досвіду.

В програмі «Етика й Естетика» приділяється увага знанням про основні проблеми світової етики та естетики, їх поняттям, категоріям, ідеям, теоріям. Також основі загальнолюдських цінностей, приділяється увага глибокому засвоєнню специфіки етичного та естетичного осягнення дійсності та сприяння формуванню високої світоглядно-методологічної культури мислення; розширенню та поглибленню пізнавально-орієнтаційних знань студентів.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: є формування етичної та естетичної компетентності студентів, осмислення етичного та естетичного досвіду, що сприяє розвитку креативних здібностей студентів та спонукає до самореалізації фахівців, активізує пізнавальні інтереси, реалізує евристичні здібності як визначальні для формування професійної майстерності та конкурентоздатності сучасного фахівця. Мета досягається через вивчення основних теоретичних проблем, що пов'язані з етикою та естетикою як філософськими науками.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК3.Здатність до пошуку, аналізу і синтезу інформації з різних джерел.

ЗК7.Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Фахові компетентності:

ФК9. Здатність дотримуватися норм професійної етики в процесі вирішення соціальних, культурних, економічних питань.

ФК14. Здатність організовувати роботу з різними стейкхолдерами сфери обслуговування.

ФК18. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення освітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- специфіку естетики в системі соціально-гуманітарних наук;
- зміст та еволюцію основних категорій естетики;
- еволюцію естетичних уявлень протягом Нового часу;

- зміст та еволюцію основних категорій етики;
- структуру етичного знання та напрямки вивчення моралі;
- еволюцію моралі та основних категорій етики в різні історичні епохи;

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти:

- аналізувати естетичну діяльність та твори мистецтва з використанням етико-естетичного категоріального апарату;
- розрізняти види та жанри мистецтва;
- розуміти специфіку основних художніх напрямів епохи;
- розкрити взаємозв'язок та взаємовплив естетичного та етичного знання;

розрізняти твори масової культури та авторського мистецтва; Показати співвідношення моралі й права, моралі й політики, національних і загальнолюдських моральних цінностей.

Завдання дисципліни:

- дати глибокі систематизовані знання основних положень етичної та естетичної теорії, естетичної культури, природи моральних і естетичних цінностей, принципів і норм загальнолюдської моралі та культури фахової діяльності, поведінки і спілкування;
- розширити коло вузькопрофесійних інтересів студентів, познайомити їх з цінностями світової культури, сформувати художні смаки, естетичні потреби;

сформувати вміння творчого використання морального і естетичного знання в ефективному вирішенні службових завдань, в підвищенні професійної майстерності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин 90
Лекції	12
семінарські заняття	24
самостійна робота	54

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
6- семестр	241 Готельно-ресторанна справа	<u>3-курс</u>	нормативний

Тематика навчальної дисципліни	
Етика й естетика	
Тема	кількість год.

	лекції	заняття сем.	сам. роб.
<p align="center">Тема № 1: Предмет, завдання і принципи етики</p> <p>Етика – наука про мораль і моральність. Предмет етики. Структура моралі та її основні елементи. Природа та сутність моралі. Специфіка та основні функції моралі. Мораль та інші форми духовного буття людини (право, мистецтво, релігія, політика, економіка). Взаємодія етики з іншими науками. Особливість функціонування моралі у суспільстві. Актуальні завдання етики.</p>	2 год.	2 год.	4 год.
<p align="center">Тема № 2: Категорії етики та моральної свідомості</p> <p>Характерні особливості категорій етики та моральної свідомості. Об'єктивність змісту категорій і суб'єктивність форми. Класифікація категорій етики та моральної свідомості. Благо як вища соціальна цінність. Благодійність. Діалектика добра і зла як визначальна форма морального прогресу. Добродійність. Справедливість та рівність як поняття моральної свідомості. Честь та гідність як відображення соціальної цінності особистості через самооцінку. Обов'язок та совість як контрольні-імперативні механізми моральної свідомості особистості.</p>		4 год.	6 год.
<p align="center">Тема № 3: Історія етичної думки</p> <p>Етичне в первісних і античному суспільствах. Мораль античної філософії. Взаємозв'язок релігії та моралі. Основні етичні вчення в історії релігій. Раціоналістична етика Сократа. Практична етика Конфуція. Даосизм. Буддизм. Принцип любові в християнській етиці. Етичні погляди в епоху Середньовіччя. Етика Нового часу. Натуралістичні основи моралі. Етичні уявлення у філософії. Розвиток етики у XX столітті. Некласичні розуміння етики. Етика в контексті ідей постмодернізму. Релятивістська етика.</p>	2 год.	2 год.	6 год.
<p align="center">Тема № 4: Національна етика. Сімейна етика. Релігійна етика</p> <p>Національна етика – система цінностей, звичаїв, норм, правил поведінки. Сімейна етика. Релігійна етика. Біоетика. Національний фактор в історії моральності. Національне і загальнолюдське. Шлюб, сім'я у формуванні моральної культури особистості. Роль сім'ї у формуванні моральних основ особистості.</p>		2 год.	6 год.

Проблема стабільності сім'ї. Специфіка християнських етичних принципів.			
<p>Тема № 5: Естетика як наука. Предмет і завдання естетики</p> <p>Предмет і структура естетики. Історія виникнення поняття «естетика» у давньогрецькій культурі. Виокремлення естетики у самостійну науку. Розвиток теорії естетики у творах німецьких філософів. Структура естетичного знання. Функції естетики. Естетичне як головна категорія естетики. Система категорій і понять естетики. Роль естетики у суспільстві. Естетична діяльність та її форми. Взаємодія етики та естетики.</p>	2 год.	2 год.	6 год.
<p>Тема № 6: Естетична думка від Античності до епохи Ренесансу</p> <p>Передумови виникнення моралі. Генеза естетичної думки: від античності до Нового часу. Етичні ідеї Стародавнього світу. Етична думка Середньовіччя та епохи Відродження. Погляди просвітителів на проблеми естетики. Провідні концепції представників німецької класичної естетики. Естетика Романтизму. Основні концепції XIX – XX століть. Розвиток естетичної теорії в Росії і Україні. Естетика позитивізму.</p>		4 год.	6 год.
<p>Тема № 7: Естетика Нового часу</p> <p>Світоглядні основи християнської естетики. Естетичні погляди раннього середньовіччя в Західній Європі. Естетика пізнього середньовіччя, феномен готики. Візантійська естетика. Естетичні уявлення Київської Русі і їхній розвиток у східноєвропейському культурному просторі. Естетика Ренесансу. Бароко, класицизм, романтизм. Філософська естетика XVIII–XIX століть: Кант, Шиллер, Шеллінг, Гегель.</p>	2 год.	2 год.	4 год.
<p>Тема № 8: Мистецтво XX століття в контексті європейської естетики</p> <p>Мистецтво XX століття, його сутність і нові якості. Модифікація реалізму. Мистецтво модернізму – пошук нових художніх методів. Аналіз основних напрямлень модернізму: кубізм, абстракціонізм, експресіонізм, сюрреалізм та ін. Мистецтво авангарду. Постмодернізм:</p>	2 год.	2 год.	6 год.

поглиблення естетичних експериментів у ХХ столітті.			
<p>Тема № 9: Етика та етикет. Культура міжособистісного спілкування</p> <p>Моральна культура спілкування та етикет. Роль та значення спілкування як особливої форми людської взаємодії у становленні особистості. Основні типи, принципи та суперечності спілкування. Етичний сенс міжособистісного спілкування. Етикет як морально-естетична культура спілкування. Моральний зміст етикету. Ділове спілкування як специфічна форма контактів і взаємодії людей, які представляють свої організації.</p>		2 год.	6 год.
<p>Тема № 10: Формування естетичної культури особистості</p> <p>Естетична культура як найважливіша складова духовного світу особистості. Специфіка художньої творчості в сучасній культурі. Мистецтво, масова культура. Форми прояву естетичної культури. Естетичне ставлення до природи і сучасна екологічна свідомість. Роль національних цінностей у мистецтві і естетичній культурі кінця ХХ сторіччя. Роль і значення мистецтва в естетичному вихованні. Мистецтво і проблеми національно–</p>	2 год.	2 год.	4 год.
Загальна кількість годин	12	24	54

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система контролю знань студентів здійснюється через: усне опитування, самостійна робота, реферат, доповідь, тести, залік. Допуск до іспиту становить максимум 50 балів, бал за складання іспиту (залік) максимум 50 балів.
Вимоги до письмових робіт	Комплексна контрольна робота: тестові та теоретичні завдання, які охоплюють весь матеріал навчальної дисципліни. Кожне завдання ККР включає 2 теоретичні завдання і 10 тестових завдань з основних розділів курсу «Соціологія» і оцінюються за такою максимальною кількістю балів: 1. Тестові завдання – 50 балів; 2. Теоретичні питання – 50 балів; Максимальна оцінка за всі питання (завдання) – 100 балів. Оцінка “відмінно” виставляється за кількість балів від 90 до 100. Оцінка “добре” виставляється за кількість балів від 70 до 89. Оцінка “задовільно” виставляється за кількість балів від 50 до 69.

	<p>Оцінка “незадовільно” виставляється за кількість балів, яка менша 50.</p> <p>За правильну обґрунтовану відповідь з необхідними поясненнями виставляється вказана біля завдання максимальна кількість балів.</p> <p>За допущення незначних помилок у теоретичній частині знімається до 5 % від вказаної біля завдання кількості балів.</p> <p>За значні помилки, але при загально вірному підході до поставленого завдання знімається 40 % від максимальної кількості балів до нього.</p> <p>За принципово невірну відповідь з грубими помилками знімається до 100 % і вказане завдання оцінюється “незадовільно”.</p>
Семінарські заняття	Усні відповіді, реферат, виступ, тести, доповідь, доповідь-презентація.
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні допуску до заліку (максимум 50 балів) враховуються роботи студента під час аудиторних занять; семінарських занять; поточне тестування після вивчення розділу; реферат, доповідь-презентація.
Підсумковий контроль	Залік (усно)

7. Політика навчальної дисципліни

Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові за курс, становить 100 балів. Допуск до заліку передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 50 балів, мінімум 25 балів).

При виставленні рейтингового підсумкового балу обов’язково враховується присутність студента на заняттях, активність студента під час семінарських занять; недопустимість пропусків; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань.

Студент, який не набрав 25 балів, до іспиту за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск на складання заліку за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання заліку, виконання індивідуальних завдань).

8. Рекомендована література

1. Вебер М. Протестанська етика і дух капіталізму. / М.Вебер / Пер. з нім. – К.: Основи, 1994 -261 с.
2. Гах Й.М. Етика ділового спілкування: Навчальний посібник/ Й. М. Гах. - К.: ЦУЛ, 2005. - 160 с.
3. Гребеньков Г.В. Юридична етика: Навч. посібник. / Г.В. Гребеньков, Д.П. Фіолевський. – К.: Алерта, 2005. – 211 с.
4. Етика. Естетика: Навч. посібник. / І. Є. Волошко. – К.: КНЕУ, 2006. – 152с.
5. Левчук Л. Основи естетики: Навч. посібник. / Л. Левчук, О. Олещенко - К.: Вища школа, 2000 – 271 с.

6. Левчук Л.Т. Естетика. Підручник для гуманітарних вищих навчальних закладів. / Л.Т. Левчук – К.: Вища школа, 2000 - 399с.
7. Ломачинська І.М. Професійна етика: Навч. посібник. / І.М. Ломачинська – К.: Университет "Україна", 2005. – 227 с.
8. Малахов В.А. Етика. Курс лекцій: Навчальний посібник / В. А. Малахов. - 6-те вид. - К.: Либідь, 2006. - 384 с.
9. Малахов В.А. Етика: Курс лекцій. Навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. / В.А. Малахов / 3-те вид. – К.: Либідь, 2001. – 384 с.
10. Мовчан В.С. Етика: Навчальний посібник / В. С. Мовчан. - 3-тє вид., випр. і доп.. - К.: Знання, 2007. - 483 с.
11. Палеха Ю.І. Етика ділових відносин: Навчальний посібник / Ю. І. Палеха. - К.: Кондор, 2008. - 356 с.
12. Подольська Є.А. Кредитно-модульний курс з філософії: філософія, логіка, етика, естетика, релігієзнавство: Навч. посібник. / Є.А. Подольська – К.: Центр навчальної літератури, Інкос, 2006.– 624с.
13. Сморгж Л.О. Естетика: Навчальний посібник / Л. О. Сморгж. - К.: Кондор, 2005. - 334 с.
14. Токарчик Р. Юридична етика: Монографія / Р. Токарчик / Науковий редактор О. Мережко. - Вид. 3-тє, вип. - К.: Таксон, 2009. - 356 с.

Викладач (Данильчик П.В. – спеціаліст першої категорії)